

Saulėta, diena 75°, naktį 60.
Saulė teka 6:22, leidžiasi 7:16

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1 - 8100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV Price 15c Chicago, Ill. — Penktadienis, Rugsėjo-September 7 d., 1973 m. Kaina 15c 211

NIXONO VĖTO ALGU MINIMUMO ĮSTATYMUI

MASKVOS PROPAGANDOS VADOVAI PARODĖ SPAUDAI NUTEISTUOSIUS

MASKVA. — Maskvos žurnalistų klube valdžia sušaukė plačią spaudos konferenciją, kuriai pristatė du nuteistus disidentus: Jakirą ir Krasiną. Korespondentams buvo leista juos klausinėti ir sovietų televizijos ir filmų kameros visą 70 minučių konferenciją filmavo. Dalyvavo užsienio reikalų ministerijos spaudos skyriaus viršininkas Vsevolod Sofinsky ir prokuroras Michail Malyarov. Pastarasis nesugebėjo atsakyti vienam vakariečiui, kai šis paklausė, kuris gi sovietų įstatymų paragrafas uždraudžia piliečiams susitikti su užsieniečiais. Mat, kaltinime nuteistiesiems Jakirui ir Krasinui buvo primetamas ir "slaptas susitikinėjimas su užsieniečiais".

Abu nuteistieji gavo po trejus metus kalėjimo ir po trejus — išstėmimo į Sibirą. Jakiras pasakė, kad teismas buvo objektyvus, kad jo niekas nekankino ir kad jis apgaillėjęs savo nusikaltnimis gerai apgalvojęs.

Prokuroras Malyarov, skaitydamas iš lapo, patvirtino, kad kaltinamieji paruošdavo ir platinavo pogrindinį leidinį "Dabartinių įvykių kroniką". Jie buvo antisovietinių grupių užsienyje apmokami agentai.

Paklaustas, kodėl teismas vyko Liublino priemiestyje, o ne Maskvos teisme, prokuroras atsakė, kad Maskvos teismas yra remontuojamas. Korespondentai kitą dieną, nuėję į tą teismą, rado, kad ten jokio remonto nėra nei žymės ir teismas visą laiką veikia.

Užsieniečiai mano, kad ši spaudos konferencija turėjo kelis tikslus: pademonstruoti, kad Krasinas ir Jakiras laisva valia prisipažino, įspėti sovietų piliečius nesusitikinėti su užsienio agentais ir padidinti viešą spaudimą Sacharovui ir Solženicinui. Paklaustas apie šiuos, prokuroras atsakė, kad spėlioti, kokiu žygių valdžia prieš juos imsis. Jis tik pareiškė, kad jie yra sovietų piliečiai, kurie pasiekė savo aukštąsias pozicijas sovietų sistemoje. Jie atrodo bando nuplauti tai patį medį, kurio vaisiais jie taip skaniai maitinosi", pasakė prokuroras.

Amerikoje Princetono universitetas pripažino, kad jis jau keturis kart kvietė sovietų mokslininką Sacharovą profesoriaus pareigoms. Sacharovas paskutinį kvietimą dar svarstė. Anksčiau iš Sovietų Sąjungos išleistas mokslininkas Chalidze, kuriam sovietai atėmė teisę sugrįžti, pareiškė, jog geras ženklas, kad Sacharovas Princetono kvietimą iš viso gavo.

Naujas blokas prieš Meir valdžią

TEL AVIVAS. — Keturios Izraelio politinės partijos nutarė susijungti ir pabandyti pakeisti darbo partijos vyriausybę ateinančiuose parlamento rinkimuose, kurie įvyks spalio mėn. Visos keturios partijos parlamente turi 31 vietą iš 120. Premjers Meir darbo partija turi 56 vietas, tačiau valdo bendrai su religine partija, kuri turi 12 vietų ir su laisvaisiais liberalais su 4 vietomis.

Dešinioji herut partija ir liberalai sustiprėjo, kai iš kariuomenės pasitraukė generolas Ariel Sharon ir įstojo į liberalų partiją, pažadėdamas dėti pastangas pakeisti darbiečių valdžią.

IŠ VISO PASAULIO

LOS ANGELES. — Pasaulinio šachmatų čempiono Fischero advokatas paskelbė, kad Fischeris dar šiais metais Europoje turės visą eilę parodomųjų lošimų, o vėliau pasiūlys buvusiam čempionui Boris Spasskiui dar kartą persirungti.

WASHINGTONAS. — Penktadienį senato užsienio reikalų komitetas pradeda apklausinėti dr. Henry Kissingerį, kuris nominuotas valstybės sekretoriaus vietai.

BANGKOKAS. — Amerika iš Tailandijos išveš dar 70 lėktuvų ir 1,510 kareivių, su jais Amerika bus atitraukusi pirmoje pasitraukimo dalyje 3,610 kareivių ir 110 lėktuvų. Dar nėra planų išgabenti didžiulius B-52 bombonešius.

STOKHOLMAS. — Švedijos premjeras Palme aplankė Ilgoninėje sergantį karalių Gustafą VI-tąjį Adolfą.

Mokytojų streikai

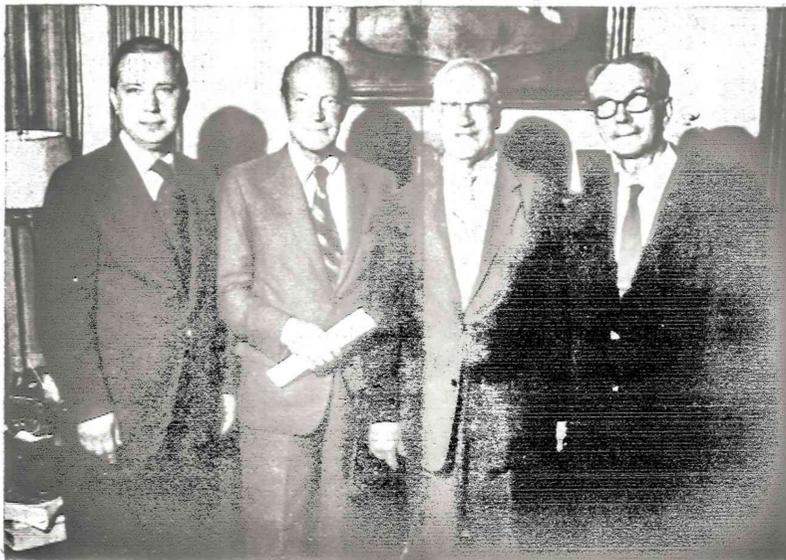
DETROITAS. — Prasidėjus naujiems mokslo metams, daugelyje vietų sustreikavo mokytojai. Didžiausias streikas palietė Detroito švietimo sistemą, kur streikuoją virš 10,000 mokytojų. Visame Michigane paliestos mokyklos su 645,000 vaikų.

San Francisco mieste streikuoją mokyklų autobusų vairuotojai. Mokytojai streikuoja Youngstown, Ohio, Providence, Rhode Island, Kenoshoje, Wisc., ir 16-koje Pensilvanijos mokyklų. Detroito mokytojų unija skundžiasi, kad mokytojai neturėjo algų pakėlimo nuo 1971 metų. Jų algos buvo užšaldytos, dabar jie reikalauja 9,7% pakėlimų.

Spartuoliai "šviečia" liudij

Okupuotoje Lietuvoje kaimuose veikia 477 komunistinio darbo mokyklos. Kiekviename rajone yra 8-25 mokyklos. Jas šiemet lankė daugiau kaip 11 tūkst. klausytojų, juos švietė daugiau kaip 900 propagandistų. Tokius duomenis pateikia liepos 19 d. "Valstiečių Laikraštis". Toliau jis rašo: "Daugelyje ūkių komunistinio darbo mokyklų klausytojai buvo gamybininkai, komunistinio darbo spartuoliai arba kovojantys už šį garbingą vardą žemdirbiai".

Tai vis komunistiniai spartuoliai, kurie sėdasi darbininkams ant sprando, kad tik jie sparčiau dirbtų ir dar su kitais lentyniautų, tarytum tai būtų laisvo sporto žaidynės. Apie nepaprastą darbininkų spaudimą lenktyniauti užpildyti ištisi puslapiai visuose laikraščiuose. (E)

Šių metų rugsėjo 2 dieną Washingtono, Lietuvos respublikos ambasados rūmuose, buvo suruoštas lietuvių veikėjų priėmimas. Paveiksle matome (iš kairės į dešinę) Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką Dr. Kazį Bobelį, Vliko pirmininką Dr. K. J. Valioną, nepriklausomos Lietuvos atstovą Juozą Kajecką, ir buvusį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką Štasi Barzduką.

ARABAI TERORISTAI IŠ PARYZIAUS ISSKRIDO SU VISAIS ĮKAITAIS

PARYZIUS. — Penki arabai teroristai, kurie trečiadienį buvo užėmę Saudi Arabijos ambasadą Paryžiuje ir pagrobė 7 ambasados tarnautojus, vakar išskrido su 6 vyrais įkaitais į Alžirą ar kitą arabų valstybę. Jiems lėktuvą atsiuntė Sirijos vyriausybė. Prieš tai teroristai sutiko paleisti dvi ambasados tarnautojas, jei jų vietoje su jais sutiks skristi Irako ambasadorius Paryžiuje. Šiam sutikus rizikuoti, moterys buvo paleistos. Lėktuve buvo 12 įgulos narių.

Niekas nesužinojo teroristų kilmės ar pavardžių. Jie skelbėsi esą "Al Icab" — "Bausmės" organizacijos nariai. Jie reikalavo, kad Jordanas paleistų kėlėjme laikomą palestiniečių veikėją Mohammed Daoud Odeh, kuris gavo kalėjimo iki gyvos galvos bausmę už sąmokslą nužudyti Jordano karalių.

Teroristų reikalavimai Jordano buvo atmesti ir tas sukėlė nepesčių Prancūzijos policijai, nes panašūs įvykis Saudi Arabijos ambasadoje Sudane kovo mėnesį baigėsi tragiškai. Teroristai tuo metu nužudė du amerikiečius ir vieną belgą diplomata, kurie buvo pagrobti kaip įkaitai, kai jie atsilankė į ambasadą su rengta priėmimu. Tie Sudano teroristai buvo suimti ir laukia Sudane teismo.

Kalbama, kad Alžire Palestiniečių išlaisvinimo tarybos vyriausiasis vadas Yasir Arafat, sutikęs Saudi Arabijos karalių Faisalą, užtikrino jį, kad Paryžiaus ambasados puolimas nėra palestiniečių vadovybės įsakytas, bet yra atsilikusių grupių darbas. Alžire vyksta nesusiariusių šalių vadų konferencija, kurios nuotaiką sudrumstė arabų teroristų žygiai Paryžiuje. Arabai šioje konferencijoje siekia suvienyti dalyvaujančių opinių prieš Izraelį, tačiau teroro veiksmams gali atbaidyti kai kurias Indijos ar Afrikos valstybes.

Kaip jau pranešta, Romos policija, gavusi žinių iš Italijos karinės žvalgybos, suėmė penkis arabus. Viename bute, netoli Fiumicino aerodromo, buvo rastos dvi priešlėktuvinės raketos, kurios gali skristi tris mylias ir numušti lėktuvą. Teroristai planavę numušti besileidžiantį ar pakylantį Izraelio keleivinį lėktuvą, kurių Romoje kasdien nusileidžia mažiausiai du. Raketos yra sovietų gamybos ir bu-

Kambodija išleido Sihanouko dukterį

PHNOM PENHAS. — Nuverstoto Kambodijos princas Sihanouko dukterė princesė Bopha Devi su savo vyru ir penkiais vaikais atvyko iš Kambodijos į Hong Kongą. Valdžia davė leidimą jiems išvažiuoti, tačiau nežinia, kur jie keliaus iš Hong Kongo. Princas Sihanoukas, paprastai gyvenąs Pekine, šiuo metu yra Alžire, kur dalyvauja "nesusiariusių valstybių" vadų konferencijoje. Joje jis pripažįstamas, kaip legalus Kambodijos atstovas.

Princesė Bopha Devi, 30 metų, yra buvusi Kambodijos Karališkojo Baletto šokėja, o jos vyras Chvian Monirak buvo Kambodijos karo aviacijos lakūnas. Seima ilgą laiką buvo laikoma namų arešte kartu su Sihanouko motina, karalienė Kossamak.

Bonos Watergate

BONA. — Vakarų Vokietijos vyriausybė irgi pėrgyvena politinį-kriminalinį skandalą, kurį spauda vadina Bonos Watergate. Kanclerio Brandto įstaigos viršininkas Horst Eimke paneigė, kad jis sumokėjo opozicijos partijoms — krikščionių demokratų nariui bundestage Julius Steiner 25,000 dol. kyši, kad tas susilaikytų nuo balsavimo balandžio 27 d., kada opozicija pasiūlė balsuoti pasitikėjimo vyriausybės klausimą. Steineris ir dar vienas opozicijos narys nebalavo ir Brandto vyriausybė laimėjo.

Parlamento komisija nagrinėja visą aferą. Steineris prisipažino gavęs pinigų. O aukštas vyriausybės pareigūnas pripažino, kad jis dieną prieš kyšio įteikimą išėmė iš banko 25,000 dol. suma.

Horst Eimke šiuo metu yra mokslo ministeris. Jis atsisakė pasakyti komisijai, kam tie 25,000 dol. buvo sunaudoti.

BELGRADAS. — Tarptautinė Plaukymo Federacija pašalinė iš savo tarpo Pietų Afriką ir Rodeziją, kol plaukymo sportas tose šalyse bus integruotas.

PREZIDENTO PAREIŠKIMAI SPAUDAI

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas trečiadienio spaudos konferencijoje ragino Kongresą priimti jo pasiūlytus įstatymus, nes ligšiolinis Kongreso darbas esąs nuviliantis. Jis paskelbė, kad jis pirmadienį pasiūlysi Kongresui dar vieną State of Union pranešimą, nurodydamas kurie įstatymai yra būtina reikalingi. Prezidentas kartu pranešė, kad jis vetuos atlyginimo minimumo įstatymą, kurį senatas priėmė 62-28 balsais ir Atstovų Rūmai 253-152 balsais. Tas įstatymas turėtų pakelti minimumą atlyginimo iš 1.60 dol. per val. iki 2 dol. per val., o ateinančiais metais iki 2.20 dol. per val.

Generolas aplankė rusų jėgų vadą

BONA. — Vyriausias Amerikos karo jėgų vadas V. Vokietijoje gen. Michael Davison su trim kitais generolais buvo nuvykęs į Rytų Vokietiją, kur Wunsdorfe aplankė Sovietų Sąjungos dalinių R. Vokietijoje viršininką gen. Jevgeny Ivanovskį. Amerikiečiai buvo iškilmingai priimti su paradu, dalinių apžiūrėjimu ir koncertu.

Amerikiečių štabas Heidelberge paskelbė, kad abu generolai pasikeitė nuomonėmis apie juos interesuojančius reikalus. Gen. Davison pakvietė į svečius rusų gen. Ivanovskį.

Senatorius Stennis sugrįžo į darbą

WASHINGTONAS. — Senatorius John Stennis, 72 m., demokratas iš Mississippi, po 7 mėnesių pertraukos sugrįžo į savo pareigas senate ir buvo sutiktas atsisojusių senatorių plojimais. Demokratų vadas sen. Mansfield-das pavadino Stennis sugrįžimą "stebūklų" ir pasveikino jį, iškeldamas jo nuopelnus senatui.

Sen. Stennis sausio 30 d. piktadarių buvo peršautas dviem šūviais ir turėjo kelias sunkias operacijas. Jo įtaka senate yra didėlė, nes jis pirmininkauja svarbiam Ginkluotųjų Jėgų komitetui. Jis padėjo savo kolegoms už šiltą sutikimą ir pripažino, kad jį operavęs chirurgas pasakęs, jog jo pasveikimas buvo padėtas "aukštesnės rankos".

Kinijoje suvažiuos liaudies kongresas

PEKINAS. — Kinijoje šį mėnesį įvyks dar vienas svarbus suvažiavimas — Nacionalinis Liaudies Kongresas, kuris teoretiskai eina valstybės parlamento pareigas, tvirtina konstituciją ir renka valstybės galvą. Partija daro visus nutarimus, tačiau kongresas juos formaliai patvirtina.

Nacionalinis Liaudies kongresas paskutinį kartą susirinko 1964 metais. Daug valstybės pozicijų šiuo metu užimamos laikinųjų pareigūnų, "einančių pareigas". Nėra net valstybės galvos, kuriuo buvo Lin Shao-chi, kultūrinės revoliucijos metu pamerktas ir "išvalytas". Valstybės galvos pareigas "laikina" einą 87 metų Tung Pi-wu. Gyvybos ministerio pareigas eina Yeh Chien-ying, kuris neseniai buvo išrinktas vienu iš penkių komunistų partijos vicepirmininkų. Spėjama, kad liaudies kongresas užpildys visas vyriausybės vietas ir legalizuos visus partijos nutarimus.

Šis veto paskelbimas tuoj sukėlė ant kojų darbo unių vadus. ALF-CIO prezidentas Meany pareiškė, kad tai žiaurus smūgis Amerikos vargšams, iš kurių prezidentas noris padaryti fronto dalinius kovoję prieš infliaciją. Atlyginimų minimumo veto pasmerkė ir kiti unių vadai, jų tarpe plieno unijos prezidentas Abel.

Prezidentas ragino Kongresą nemažinti gynybos biudžeto, nes Amerika negalės derėtis su sovietais dėl kariuomenių sumažinimo. Kongresas siekia iš gynybos lėšų skirti daugiau lėšų namų reikalams. Tai būtų klaidingas sprendimas, pasakė prezidentas, nes "mes galime turėti geriausias namines programas visame pasaulyje ir jos nepadarys jokio skirtumo, jei mes neturėsime laisvės ir jei mūsų nebus tomis programomis naudotis", pasakė prez. Nixonas.

Atsakydamas į klausimą, prezidentas kalbėjo apie arabų valstybių spaudimą ir grasinimus nutraukti žibalo tiekimą. Jis priminė Irano premjero Mossadegh bandymą nacionalizuoti Irano žibalą. Britanija ir Amerika tuo metu pradėjo boikotuoti Irano žibalą ir Mossadegh turėjo pasiduoti. "Žibalas be rinkų, kaip Mossadegh sužinojo prieš daug metų, nedaro šaliai gero", pasakė prezidentas, pridėdamas, kad Amerika visomis jėgomis sieks taikos Viduriniuose Rytuose, kad arabai negrasintų nutraukti žibalo tiekimą. Kartu jis nurodė, kad Kongresas turi septynis projektus, kurie padidintų Amerikos energijos tiekimą. Tuos projektus priėmus, Amerika būtų mažiau reikalingas arabų žibalas. Kongresui toliau virkinant projektų svarstymą, Amerikai gresia energijos krizė.

Olandų karalienės 25 m. sukaktis

TILBURG. — Trečiadienį Olandija šventė savo karalienės Julianos 25 metų sosto užėmimo sukaktį. Didžiausias, iškilmingas įvykis nedideliame tekstilės mieste Tilburge, kuris šiai garbei buvo parinktas loterijos būdu. Virš karalienės ir vaikų minios buvo išmesti 320 balionų su miestų vardais. Karalienė pagriebė balioną su Tilburgo vardu ir ceremonijos buvo perkeltos į Tilburgą.

Socialistinėje Olandijoje karalienė atlieka savotišką uždavinį — vienyti kalvinistus, katalikus ir kitas religines grupes. Karalienė olandų gerbiama, kaip paprasta, natūrali, ceremonijų nemėgstanti, darbšti moteris. Ji perėmė sostą iš savo motinos, karalienės Wilhelminos 1948 m. Olandijoje kalbama, kad ateinančiais metais sostą paveldės princesė Beatrix, nes karalienė Julianai bus 65 metai.

MIAMI, FLORIDA

Mintys demonstracijų proga

Prieš keletą metų juodžiai buvo įsisiūbavę plėsti ir deginti — siautėti didesniuose miestuose. Ar tai buvo planingos kovos būdas už savo teises? Ar tik galvališkas siautėjimas. Tur būt, būta ir vieno ir kito. Kaip bebūtų, vis tiek jie daug laimėjo.

U. sispyrusiai puoselėto komunistiniu rojumi Rusijoje žydams atkandus dantis visom išgalem stengiasi iš ten ištrūkti, nes tuo keliu nebesitikiama pasiekti savųjų užmojų. Izraelio priedangoj kietu užsispyrimu ir įprastu gudrumu — landumu, su "gvoltu", veržiasi į laisvąjį pasaulį. Jų veržlumas pagrindinai remiasi turimu kapitalu — taigi lemtingai dominuojančia jėga. Itakos užnugaris yra svarbus veiksnys, bet visgi kas nors tuo pasiremdamas turi veikti. Priekini stoji jaunimas net nusiskūsdamas, kad vyresnieji nesideda prie jų pastangų — girdi "Kur mūsų tėvai, kur rabinai?"

Tik Miami lietuviai prisidėjo prie žydų suorganizuotos demonstracijos prieš čia liepos 24-25 d. rusų suorganizuoto Bolšoi teatro baletą koncertą.

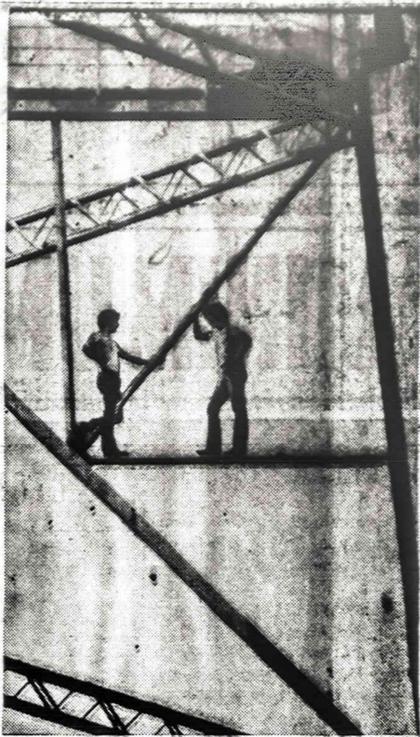
Plakatus turėjom pakankamai, bet laikėmės jų įsikabinę veik vien nuokėliai. Prieš žydų jaunimą atrodė kaip statulgas — kaip dekoracijos jų energingum ir iškalbingam pasireiškimui. Ji išmoka sutartinai dainuoti ir

rekti įvairiausi šūkiu — sutartinės. Kas, kad kai kurie savotiškai neskoningi (...žydų kraujas nepigus...), tartum jie kraują pardavinėtų!), bet šūkis: "Jei negirdit mus, mes rėksim garšiau!" rodo ryžtą kovojant už savo siekius. Jie ne tik dainavo bei rėkė, bet protarpiais kaupėsi ir maldai. Tai vis išmąstyti būdai norima linkme. Energingi bruko teatran besiveržiantiems ir informacinius lapelius.

Valandomis stebint, kulvar-tom slinko mintys, ką galima iš tų jaunuolių pasimokyti ir kurių veiklos būdų mums griebtis savo tautai laisvės siekiant. Tikrai mums trūksta išradinumo, bet gal už vis labiau užsispiriant landumo. Jie net kyriai spraudėsi prie reporterių ir lino prieš foto kameras, kad tik patekti televizijos žinių programon. Taisidamas, kad vyresnieji nežino apie jų siekius.

Jų dalinami lapeliai (mes buvom tušiom rankom) gyvai priminė Viliaus Braženo neseniai Laisvoji Lietuvoj keltą labai smarkią mintį, kad mums yra būtina turėti gerai paruoštą žinių lapą, kad turėtume visomis progomis ką įteikti plačiajai amerikiečių visuomenei.

Negirdėti, kad V. Braženo keliamas siūlymas būtų svarstomas, ar būtų siūloma kaip tokias žinias sukaupti ir pasiųsti AL-

Du darbininkai rado ramia vietoje pašonekstiul. Jie staito televizijos bokštą prie St. Louis, Mo.

tos, Bendruomenės ir kitų organizacijų padalinams JAV, Kanadoje ir net kitur. O reikia pa-brežti, kad lapo dydžio žinių iš-leidimas net neturėtų būti bai-mingai rimamas su išlaidomtis.

Jų reikalinga skaičių atskiros vietovės gali pasigaminti pagal reikalą. Ir tai ištaisai ar ir pa-rinkdami dalį jų. Kitaip greitio-siomis nelengva yra brošiūrėle paruošti — ir taiklių faktų su-rankiojimas, ir tikslia kalba pa-tiekimas; kartais, sudaro net neįveikiamų sunkumų.

Trūksta mums ir tinkamų ry-šių. Dažniausiai žinia apie įvy-kius, į kuriuos reiktų tuojau at-siliepti, pasklinda vėlai ar ir pe-rvėlai. Norint pažtaigoti senatą, svarbu yra, kad visų valstijų se-natoriai išgirstų mūsų balsą. Spaudoje dažnai skaitome ragi-nimų pareikšti padėką ar pro-tesą. Apie menkesnius įvykius to gal ir pakanka. Bet svarbes-nėms — reikia ir visuotinum ir skubotumo. To negalima at-siekti be skubaus susižinojimo, būtino reikalingumo ir susiklau-symo. Padrikai besišaunantių poli-tinėj veikloj reikštis esama ap-sčiai. Tačiau mūsų skaičius yra ribotas, tat turime atsverti darnumu ir organizuotumu.

Šiais metais Miami Pavergtų-ųjų Tautų paradas įvyko liepos 27 d. Seniau šia proga būdavo pa-sivaikščiujama tik miesto parke, ar ir tik kurioj miesto užkampio salėj (kaip 1972 m.) paposėdžiaujama. Dabar, kai žydai pasiju-to kom. Rusijoj praradę užuovė-ją, jie prisidėjo prie parado or-ganizavimo. Ir išjudino per eilę metų snaudusį komitetą ir jo niekad nekeičiamą valdybą.

Pirmą kartą nutarta žygiuoti miesto gatvėmis. Dargi priim-tas nutarimas, kad eisenos sie-kiu yra grynai politiniai ir ne-šamųjų plakatu obalsiai gali bū-ti stipriau pasisakantis prieš pa-vergėjus. Komiteto posėdy val-dyba prisiėmė veik visa eise-nos organizaciją darba. Bet ji atliko ir nerūpestingai ir nesu-maniam. Buvo nesklaidumy, ir tautiniu ir keliamu klausimu svarbumu, įkalbant pranešimus radijo tinklams. Nepasitengta prie Draugystės paminklo kal-bėtojams net mikrofono parūpi-ti. Taip, kad visos kalbos gau-sios publikos tik nerimą kėlė. Svarbiausia, kad pati eisena tu-rėjo sprausit šalygatviais, kas sudarė, su plakatais ir veliavo-mis, pasieniais slampinėjimo vaizdą.

Liepos 26 d. kubiečiai demons-travo atskirai (dalyvių tūkstančiai!). P. T. K-to valdyba net nesužinojo, kad toki kubiečių de-monstracija yra rengiama — bu-vo gera proga demonstruoti ka-rtu. Tai vis pasekmės, kad ko-mitetas buvo suauktas vos de-

šimt dienų prieš demonstracija pasitarimui. Todel kai kurių ap-linkybių svarstymui, komitetui ir nebeliko laiko.

Miami Altos skyrui verta im-tis žygių, kad kitų metų eisenai būtų pasiruošta tinkamai; ko-mitetas suauktas bent porą mėn. iš anksto ir išrinkta nau-ja valdyba. Todėl pravartu jau dabar tautybių valdyboms su to-kiomis pasiūlymais pasiųsti raš-tus.

Sios eisenos proga ir lietuviai išdalino porą simtų, greitiosio-mis sulipdyti, atsisaukimu.

Siuos mintijimus gal verta už-baigti klausimu: ar nepriartė-jo laikas pagavoti apie veiks-mingesnes tautai laisvės sieki-no priemones? Petras Šilas

ROCKFORD, ILL.

Bendruomenės pusryčiai

Piknikų dienos jau baigtos. Neradus patogaus sekmadienio savo piknikui ruošti, veikliųjų bendruomenininkų dvasia ne-rimsta, poilsio neranda. Turį ka nors gražaus viesai pdiryti! Ir nutarė sukviesti mielus tautie-čius į Lietuvos Klubo patogias vėdinamas patalpas, kur atei-nantį sekmadienį, rugsėjo 9 die-ną A. L. Bendruomenė ruošia skanius pusryčius.

Pusryčiai prasidės nuo 8 val. ryto ir tęsis iki pirmaj valandai popiet. Su didžiausiu malonu-mu bus vaišiamai svečiai ir viešnios. Nepaisant, kad sian-dien viskas taip brangi, pusry-čių kainą nustatyta labai žema, o valgių pasirinkimas gausus ir kiek tik kas norės.

A. L. B-mėnė nuoširdžiai kvie-čia visus lietuvius. Atsivežkite savo šeimos narius, artumuosius ir draugus — nesigailėsite ir neapsivilsite. Žvalgas

Marquette Parkas

Du kaimynai ligoniai

Plačiai žinomas veikėjas Ba-lys Brazdionis jau pusėtinai taisosi, bet sveikata dar silpna ir nežinia kada galės pradėti vėl dirbti ir visuomeninėje veike-loje dalyvauti.

Kitas didelis ligonis Vladas Petravičius; serga gana sunkiai ir guli jau trečioje ligoninėje. Buvo Šv. Kryžiaus ligoninėje, kur išgulėjo apie 6 savaites ir jau buvo truputį pagerėjęs, bet pabuvus namuose keletą mėne-sių, liga vėl atsinaujino. Nuvež-tas į kitataučų "Christian Cat-holic" (?) ligoninę, kur guli jau antras mėnuo, bet gėryn helina.

Ligonio žmona sako, kad ten daktarai ir slaugės labai mada-gūs ir ligonį gerai prižiūri, tik visiška bėda, kaip daktarai sako, kad velokai ligonį atvežė.

Kad ir toli važinėti, žmona kas antra dieną važiuoja savo mylimo vyro lankyti, su juo pa-būti ir suraminti. Daktarai tvir-tina, kad pagis.

Linkim Vladiui sveikam ir lauksiam sugrįžti namo pas savo suosius.

M. S. Tiškevičius

Laukiama Kalėdų žvaigždė

Tarp Kalėdų ir Naujų Metų "tik" per 75 milijonus mylių nuo žemės žemėlį praskris ko-meta Kohoutek, gavusi tokį vardą nuo savo atradėjo čekio astronomo Lubos Kohoutek, kurs tą kometa pastebėjo pra-čios kovą 7 dieną. Kometa bus matoma nuo lapkričio vidurio iki vasario pabaigos. Skrisda-ma po 30 mylių per sekundę ji artčiausiai prie žemės praskris sausio viduryje.

Pati kometa yra tik apie 5 mylių skersmėsčio, bet jos uodega nusitęsia apie 200 mi-lijonų mylių. Skelbiama, kad tai bus šviesiausia kometa, ko-kia yra žemėje matyta.

Kometos branduolys yra tik paprastas purvinas ledų ka-lnas, "sniego kamuolys", susi-daręs iš susalusių vandens du-jų dulkių ir metalinių trupinių — meteoritų. Praskrendant arčiau saulės, ta kometos "ga-va" sutirps, pavirsdama labai šviesiomis dujomis ir gali net suskilti į keletą kamuolių.

Užtikrina, kad kometos uode-ga mūsų žemės nelies.

Paštas kelia tarifus

Pragyvenimo išlaidų taryba Cost of Living Council) Wa-shingtone pranešė, kad ji lei-do Jungtinių Valstijų Pašto Tarybai pakelti tarifus antro-sios, trečiosios ir ketvirtosios klasės korespondencijai. Nau-jas kainoraštis pradės galioti nuo ateinančio sekmadienio,

rugsėjo 9 dienos 1201 val. vi-durnakčio. Taryba be to pra-nešė, kad ji nespriešins apie 700,000 pašto tarnautojų algų pakėlimui.

Su keturiomis unijomis susi-tarta, kad 608.000 paštų tar-nautojams algos nuo liepos 26 dienos pakeliamos po \$1,000 kad išeitų metams po 10,000. Paštų Taryba (Postal Service) taip pat nutarė pakelti algas — nepasakyta po kiek — 90,000 priežiūros (supervisory) per-sonalui.

Pakėlimas pašto mokesčio minėtoms 2, 3 ir 4 klasėms bū-siąs labai sudėtingas, taip kad įvairius nuo 5 centų iki 33 cen-tų už siuntos gabalą. Atrodo, kad tuo pakėlimu suduodamas naujas smūgis ir etninei spau-dai.

Žmogus — "gimęs žudikas"

Chicagoje vykstančiame de-vyntame tarptautiniame antro-pologijos ir etnologijos mokslų kongrese žymus mokslininkas

Dr. Norman MacDonaid iš An-glijos savo referate išdėstė, kad žmogus lebetari smurtiškus in-stinktus paveldėtuš iš tų laikų, kada tebebūdamas panašus į beždžionę nuilpo iš medžių ant žemės ir labai mažai tėsę vil-ties, kad žmogus išsivadėtų savo troškulio žudyti, kad galėtų val-dyti. "Žmogus yra kas jis yra — amžinai smurtingas", išvedė prelegentas. Nuo to laiko, kada žmogus išrado pirmąjį ginklą — pagali ar vėzdą, jis visą laiką išradinėja vis smarkesnius gin-klus iki to, kad dabar gali ne tik žudyti žmones masėmis, bet ir pačią žemės planetą sunaikinti. Iki to priėjus, dabar esą vilties, kad žmogus pradės suvaldyti savo smurto aistras.

Kongrese dalyvauja apie 4000 mokslininkų iš 100 kraštų ir turi aptarti 73 temas apie karus ir kitas klausimus.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietes išpūdziai ozo puotoje Lietuvoje apsilaukus. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantuskų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai įrašta. 100 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasines poemos "Metai" poetu Nado Mastenio vertimas. "Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK v. lauro brožas, paliečiant to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Juguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60607

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, PENKTIJI METAI, gražiai įrašta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrašta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrašta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis, 208 psl., įrašta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrašta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, 1 tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrašta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršeliais. \$5.00
- Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos brožas. 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija, kaip pavasaris, klasis pradžioje pro turpstantį sniegą liepa išauštinu išskleistu žiedu, deimantų spindintį žiedą, apsauso medžių sakus žirgūnais, kaip, piktareketėmis ir pūgančiu įvedu į gamtos vaizdą ir garų stebuklus. Dėmams, tarsi besikeičiančiuose gamtos scenovaiščiuose svajoją juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir dainų gelmes.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių.
- A. J. Augustaityte - Vaidionienė, ZVAIGZDŲ TOS NAKTYS. Didelio to-mato, 120 psl. Kaina \$1.—
- Z. Jurgis Baltušaitis, ZEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos kiseninio formato, 157 psl. \$2.00.
- o. Butkų Juze, EILERASCIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
- o. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Dainų rinktinė, 106 psl. Kaina \$3.00.
- o. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eiles, 105 psl. \$2.00.
- o. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilerasciai, 86 psl. \$2.00.
- 12. Nadas Rastenis, TRIJŲ KOZIŲ SVENIŲ. Eiluočių pasakojimai apie išvėliuotus lietuvaites senoves laikais; su autoriaus iliustracijomis. 55 psl.
- 13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, Antano Baranauko "Anyksciu Sielos", vertimas, 42 psl. \$2.00.
- 14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eiles, 95 psl. \$1.00.
- 15. Štefys Santvaras, ATOARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 107 psl., \$1.00
- 16. Štefys Santvaras, AUKOS FAURIS, 53 lyrikos knyga, 132 psl. \$2.50.
- 17. Petras Šagatas, SAULELEIDZIO SPINDULIUOSE. Eiluočių kurinė liai, 92 psl. \$1.00.
- 18. Petras Šagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilerasciai, 112 psl. \$1.00
- 19. Eugenijus Groodis, AGUONOS IR SMELIS. Eiles, 70 psl., \$1.00.
- 20. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTEJAI. Eilerasciai, 80 psl. \$2.50
- 21. Alfonsas Tyrolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
- 22. Jonas Valeris, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai 65 psl. \$1.00
- 24. Adomas Jasys, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Noredami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienas rasti ar užsakyti pastu, pridėdami čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

New U.S. Bonds pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are redeemable if lost, stolen, or destroyed. While needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and Federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

REPORTAŽAS IS STRATFORDO

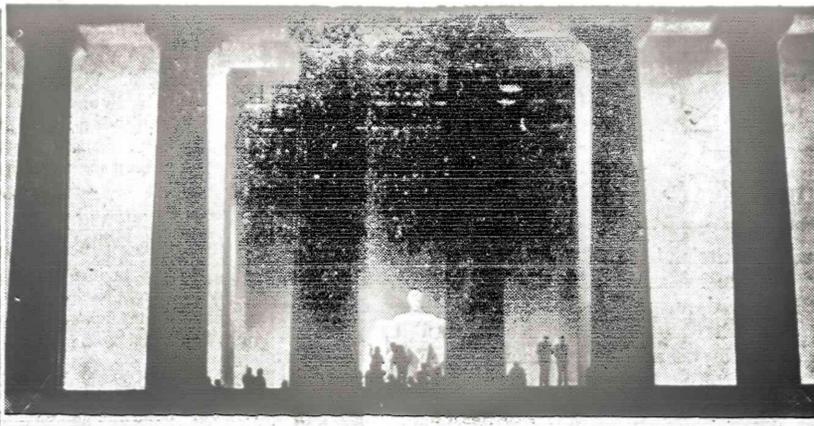
Shakespeare'o "Pericles" — pasaka suaugusiems

Kai šios eilutės pasieks skalytoją, 21-sis Stratfordo Festivalio sezonas jau bus beveik užsibaigęs. Tiesa, rugsėjo antroje pusėje dar bus filmų festivalis, rugsėjuje ir spalįje dar vyks spektakliai (apie trys tuzinai jų mokykliniam jaunimui, bei arti tuzino suaugusiems). Bet jie bus jau reti, dažniausia tik po vieną kasdien, kai vasaros metu trijuose teatruose jų būdavo kasdien net po penkius.

William Shakespeare'o veikalai bus dominavę labiau kaip betkada. "The Taming of the Shrew" per visą sezoną bus suvaidinta apie 70 kartų, "Othello" iš viso sulauks per 60 spektaklių, o "Pericles" buvo pakartotas 17 kartų. Apie pastarąjį veikalą sakau buvo, nes jis, scena išvydęs liepos 23, paskutinį kartą vaidinamas rugsėjo 8. Man teko išgyventi 12-ji spektaklį.

Apie jį netrukus čia ir pakalbėsiu.

Prieš kalbėdamas apie spektaklį, turiu keletą žodžių apie veikalą. "Pericles" yra 33-čias iš 37 žinomų Shakespeare'o scenos veikalų, sukurtas 1607-08 metais. Pilnas veikalas pavadinimas: "Pericles, Prince of Tyre". Dauguma šekspyrologų sutinka, kad pirmieji du veiksmas iš penkių yra sukurti ne paties Shakespeare'o, o neisaiškinto jo laikų literato. Net ir tie, kurie pirmuose dviejuose veiksmuose randa didžiojo dramaturgo plunksnos pėdsakus, pripažįsta, kad abu veiksmas yra rašyti paskubom, pilni skylių, nelogiškumų. Tik nuo trečiojo veiksmo jau visi atpažįsta Shakespeare'o genijų. Pagrindiniai veikalo šaltiniai yra laikoma Sir Philip Sidney "Arcadia" ir John Gowerio "Confessio Amantis". Gower'į Shakespeare'as į veikalą įstato

Washingtono mieste yra gražių pastatų, jie gražiausiai atrodo sutemus.

kaip vieną iš pagrindinių aktorių — pasakotoją. Veiksmas vyksta senosios Graikijos įvairiose vietose, prieš mūsų erą. Priešingai daugumai kitų Shakespeare'o veikalų, veiksmas nusiteissta per keliolika metų. O happy ending pasiekiamas per du pačius neįtikinamiausius stebuklus: Periklio žmona Thaisa, dukterį gimdydama, jūroje, laive, audroje numirusi, su karstu išplauta į sausumą vieno gydytojo atgaivinama; Periklio dukterė Marina, 14-metė gražuolė, iš žudiko rankų piratų pagrobta, perduota į prostitutės namus, iš laiko nekaltybę iki susitikimo su tėvu ir motina. Užtat "Pericles" ir yra gryniausia pasaka. Pasaka, kurią Stratfordo Festivalio vadovai iš repertuaro išima tada, kai pradeda rinktis moksleiviška publika. Nes šioje pasakoje daug grubių dialogų apie seksą. Nes ši pasaka tik suaugusiems.

Po Shakespeare'o mirties "Pericles" anglų publikos buvęs labai mėgiamas ir dažnai vaidinamas. Paskui, dulkis apneštas, gulėjęs dešimtmečiais ir šimtmečiais. Regis, 19-jo šimtmečio gale, vėl buvęs iš naujo "atrustas". Šiame šimtmetyje įgri retai vaidinamas. Kanados Stratfordo Festivalis, per praėjusius 20 metų eilę Shakespeare'o dramų pastatęs po du ir tris kartus, "Pericli" dabar statė pirmąjį kartą. Premjeros metu būnant atostogose ir prie laikraščių neprieinant, man neteko skaityti kritikų nuomonių. Bet teko sutikti žmonių, viename ar kitame spektaklyje dalyvavusių ir girdėjau tik teigiamus, net labai entuziastiškus atsiliepimus. Reikia manyti, kad Stratfordas nebelauks kitų dvidešimties metų, kad "Pericli" susigrąžins labai greitai ir vaidins ne 17 kartų, o kelis kartus daugiau.

Dabar — apie patį pastatymą ir spektaklį. Režisierius Gean Gascon su dailininku Leslie Hurry dekoracijų reikalą išsprendė labai įdomiai. Scenos erdvę dominavo didžiulė, margaspalvė marška, per vidurį užsmagta, iškelta virš balkono ir ten apvožta milžiniška karališka aukso karūna. Išvaizduok, kad tai begalinė jūra, kad tai laivas, kad tai burės. Kai veiksmas vykdavo sausumoje, tai marškos galus demonstratyviai kilstelėdavo aukšty. Kai jūroje, tai būrys tarnų į sceną sunėsdavo dalimis laivą, o marškos pakraščiai vėl nusileisdavo žemyn. Kad jūra banguotų, tai šviesų tvarkytojas Gil Wechsler

šviesų žaismu sukeldavo ir bangas. Kostiumai? Kaip visada Stratfordo, o ypač Jean Gascon pastatymuose, nepaprastai įvairūs ir idomūs. Ilustracijai — Gleono ir Dionyzos, Tharsus karališkos poros rūbai, kai ten siautė badas ir vargas. Medžiagos siudabrinės, karališkai pasiūtės, bet taip į smulkius gabalus suplėšyta, lyg per linų šukavimo peilius perleista. Taigi, medžiagos kalba už save, rūbai be žodžių pasakoja karalystės skurdą. "Graikiškai" apnuoginta moterų šlaunys ir pečiai, bet su saiku ir gašlumo nekelia.

Edward Atienza vaidino pasakotoją — poetą Gower. Apželdytas barzda, ilgaplaukis, basas, tamsiai pilku apiplyšusiu apsiaustu, su kokių aštuonių pėdų aukštumo lazda — medžio šaka dešinėj rankoj, jis deklamavo prieš kiekvieną veiksmą. Žiūrovui jis darė didelį įspūdį. Nicholas Pennell, Periklio rolėje, buvo spektaklio žvaigždė. Jam teko būti ir narsiu jaunikaičiu, ir tragedijų palaužtu senstanciu žmogum; ir įsimylėjusiu jaunuoliu, ir kitokios, tėviškos meilės kupinu tėvu. Jam publika plojo daugelį kartų, ne sakinio nebaigus. Marinos — dukters atpažinimo scenose ne vieną jautresnę publikos moteris verkė. Tai tau, ir pasaka!

Pamela Brook — Marina, buvo kita žvaigždė. Žinoma, jos rolė nebūvo tokia svarbi, tad ir ne tiek ryški, kaip Pennell. Angela Wood — Dionyza, kaip ir derėjo, buvo žiauri, šalta, sarkastiška. Tony van Bridge — Simonides, publika juokino labai švelniai, kiek kvailoku senstancio tėvo humoru. Martha Henry — Thaisa, Simonido dukterė, Periklio žmona, Marinos motina, didžiausią įspūdį paliko, kai atsigaivino, kai kėlėsi iš karsto, kai prašneko. Izraelio aktorius Nachum Buchman, "Othello" tragedijoje vaidindamas Othello, dėl nešekspyriškos anglų kalbos sukėlęs kritikų pyktį, čia turėjo, nedidelę Antiochijos karaliaus Antiochus'o rolę. Jis buvo ryškus ir visą masinę sceną dominuojąs.

Amelia Hall, keksių matronos Bawd vaidmenyje buvo pasibaisėtinos išvaizdos (raudonai, kaip dabar mūsų negrų išpūstais plaukais, šlykščiomis spalvomis ištepliotu veidu) ir didžiausia rėksnė. Turėčiau dar paminėti keletą, jei ne kelioliką aktorių, kurie man paliko didesnį įspūdį, bet nebeoriu ilgiau pykinti skaitytoją. Tų aktorių čia buvo netoli penkių dešimčių, jų tarpe visa eilė labai įžymių Stratfordo Festivalio asmenybių.

Gabriel Charpentier muzika, kurią vienu metu girdėjo Periklis ir publika, bet kurios nudaivė negirdė kiti aktoriai, buvo švelni, nežemiška. Tik jau tos lėkštes dramatiniams scenos momentams pabrėžti, tai taip trenkė į ausis, kad kiekvieną kartą turėdavai pašokti.

Viską susumavus, buvo puikus pastatymas ir puikus mano matytas spektaklis. Jean Gascon ir šį kartą neapvyly.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

tad ateis laikas ir susirinkimą turėsime kad ir spalio mėnesį. Vyrai, budėkite: artinasi laikas klubui gyvuoti ar mirti!

Raudonos Rožės klubas yra vieny vyrų organizacija, tad simtas sveikų vyrų gali rimtai nuspręsti palaikyti savigarbą ir neleisti savo senai, plačiai žinomai organizacijai taip patydomis nusibaigti! Aišku, kaip kiekvienam nariui, taip organizacijai geriau yra gyvuoti negu mirti.

K. P. D.

BARIUM CHEMIKALAS VANDENYJE

Didelis kiekis bariumo atrastas dvidešimtyje Illinojaus viešųjų vandens tiekimo sistemų — pusė pačioje Chicagoje. Bariumo kiekis vandenyje viršija nustatytus federalinius standartus, bet pareigūnai sakosi dar nesą tikri, kad rasti vandenyje bariumo kiekiai jau gresia pavojumi sveikatai. Illinojaus Aplinkos Apsaugos Įstaiga dviem bendruomenėms — Crystal Lake ir West Dundes patarė pradėti bariumo iš vandens pašalinimo programą.

Bariumas ir nitratas yra dvi cheminės substancijos, į kurias atatinamos įstaigos analizuo-

KAS YRA PLAUCIAI?

Ką reiškia pora plaučių? Klausia Chicago Plaučių Draugija (Chicago Lung Association) ir atsako: Be jų negalėtum gyvas būti ilgiau kaip 5 minutes. Saugok savo plaučius kokius turi. Tau niekas atsarginio plaučio nedavė.

Daugiau informacijų, kaip saugoti savo plaučius, teikia paskambinus Chicago Plaučių Draugijos Kalėdinių ženklių skyriui tel. 243-2000.

PERDAUG SILTA NEGERAI

Pranešama, kad per tas dešimtį dienų, kuomet temperatūra diena iš dienos buvo aukščiau kaip 90 laipsnių, Oak Forest ligoninėje mirė 27 pacientai, tai yra 145 nuosimčiai daugiau kaip normalios dienos.

Cook apskritys ligoninėje rugpjūčio 26 dieną, kai 97 laipsnių temperatūra išbuvo per 8 valandas, tą dieną mirė 9 žmonės.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJIENAS"

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4%
5 1/4% a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7%

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
FIT OUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD. CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELĖMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00. Minkštais viršeliais tik \$1.50.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpuodžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiantus čekį arba money orderi.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinį 90 (1869-1959) metų Chicago Lietuvos gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$3.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištęgti laikraščiai, kuriu viso buvo 121. 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti kalbiškiu, socialistiniu, laisvamanišku ir kitu organizacijų atlikti darbai, ištęgtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą išsityti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderi.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

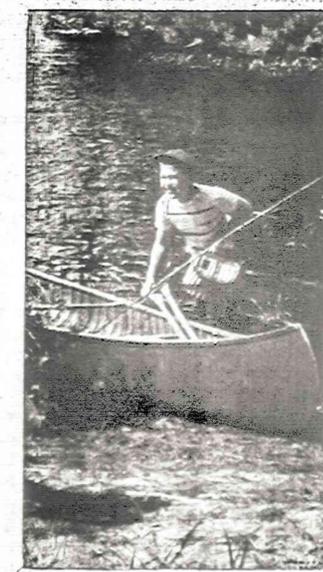
Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4% PER ANNUM
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4% \$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2% \$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$22.00
pusei metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.50
vienam mėnesiui \$3.50

Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusei metų \$11.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

MŪSŲ RŪPESČIAI IR UZDAVINIAI

AISKINKIMES SPAUDOJE BE PYKTIES

P. STRAVINSKAS

Kalkas man yra padaręs laida, per daug tą laikraštį išpastabę, tegul ir ne viešai, kad gyryš. Esą, Akiračiai pagyri- as, vertindamas Naujienose mo neverti, nes jie prirašę apie Akiračių š. m. birželio mėn. Naujienas daug netlesos ir įzei-

privertė kitokiū būdu duoną užsidirbti. Mokslininkai nori, kad kiekvienas tvirtinimas būtų paremtas tiksliais, aiškiais, apčiuopiamais ir suprantamais duomenimis. Mokslininkai tuo ir skiriasi nuo pranašų, kad jie reikalauja tikslų duomenų tvirtinimams formuluoti. Panašiai turėtų elgtis ir sovietų mokslininkai. Sovietų valdžios atstovai tvirtina, kad jų mokslininkai yra dar reiklesni, negu Vakarų pasaulio mokslininkai. Bet Chicago atsiųstieji sovietų antropologai ne mokslo žiniomis, o pranašystėmis užsiima.

Sovietų mokslininkų grupės vadovas Bromley pareiškė, kad dabartiniu metu visoje Sovietų Sąjungoje yra 130 tautinių grupių, kalbančių skirtingomis kalbomis ir turinčių skirtingas kultūras. Jis pradėjo aiškinti laikraštiniams, kad sovietų valdžia skiria pinigų kiekviena tautinei grupei, kurių kalbomis leidžiama įvairi literatūra, meno veikalai, kultivuojamas baletas ir tyrinėjama kalba. Jis turėjo klausinėjantiems mokslininkams pripažinti, kad Sovietų Sąjunga vis dėlto yra dvikalbė valstybė. Kultivuojama kiekvienos tautos kalba, bet taip pat kiekviena tauta mokoma rusų kalbos. Bet kurios Sovietų Sąjungos tautos narys kalba ir rusiškai.

Bromley yra Maskvoje esančio etnografijos instituto narys. Jis buvo reporterio Donald M. Schwartzo užklaustas, ar susidaro pavojus toms tautoms iširti didelėje rusiškoje jūroje, tai šitaip atsakė:

„Galimas daiktas, kad tolimoje ateityje — už kelių šimtų metų nuo šios dienos — tautinės grupės susilies ir visiškai asimiliuos, bet mūsų numatytoje ateityje panašaus dalyko neįvyks, ypač su tautinėmis grupėmis. Per 56 metus po rusų revoliucijos tautinės grupės nesuliejo ir neištirpo Sovietų Sąjungoje nei kiek ne daugiau, kaip tautinės grupės neištirpo Amerikoje. Nėra jokių ženklų, kad tos tautinės grupės dings. Kiekvienoje respublikoje gimtąja ir rusų kalbomis spausdinamas knygų skaičius didėja“. (Chicago Sun-Times, 1973 m. rugs. 6 d., 38 psl.).

Bromley tvirtina, kad spausdinamos tautinėmis kalbomis knygos skaičius gausėja, bet jis nieko nesako, kad toms kalbomis spausdinamos rusiškos knygos. Daugiausia verčiama rusiškoji komunistinė propaganda, rusų autoriai, rusų literatūra. Klastojami kiekvienos rusų pavergtos tautos istorijos šaltiniai, leidžiami klastotų dokumentų tomiai, kad jaunesnioji karta tikėtų tikrai rusų tautos praeitimi ir pranašumu.

Jeigu per 30 okupacijos metų didesniuose Estijos ir Latvijos miestuose yra daugiau rusų, negu estų arba latvių, tai už kitų 30 metų rusų proporcija visame krašte bus dar didesnė. Kaip gali tautinė estų, latvių arba lietuvių kultūra išsilaikyti, jeigu sovietų valdžia, karpodama biudžetą tautos praeitį liečiančioms šakoms, naikina tų tautų mokslo potencialą? Kaip gali tos tautos išsilaikyti šimtų metų, jeigu veik viskas jau stūrusinta per 30 metų?

Čikagon atsiųsti sovietų mokslininkai ne mokslo duomenis skelbia, bet dūmus leidžia. Sovietų imperijos valdovai tautines grupes naikina, jų kultūrą griauja, bet tuo pačiu metu siūnėja į užsienį mokslininkų skraiste pridengtus melagingus pranašus.

dą šio laikraščio redaktorių. Noriu šia Naujienose į tą, tegul ir priviatai man padarytą pastabą atsakyti. Viena, kad gal ir kalkas iš Naujienų skaitytojų ir bendradarbių, taip galvoja, o antra, šis klausimas vertas panagrinti dargi ir moralės požiūriu.

KAIP TURIME VERTINTI KITĄ SPAUDĄ?

Kitą spaudą turime vertinti teisingai, be pykties, nei ir tada, kai ta kita spauda būtų mums padariusi kokį skriaudą.

Kai kitose spaudoje randame gero, neturime to slėpti, nutylėti, o turime tą iškelti aikštėn, vertinti teisingai, net tuo pasidžiaugti. Gi visa mūsų spauda skirta tarhauti gerui. Kuo daugiau turėsime geros spaudos, kuo daugiau spaudoje bus gerų minčių, gerų idėjų, gerų straipsnių, rašinių, studijų, tuo daugiau laimės viešasis interesas ir visa mūsų tauta. Turime taip elgtis ir su gerėjantią spauda.

KA AŠ ESU RAŠĘS APIE AKIRACIUS?

Šių metų pradžioje, peržiūrėjęs iki tol išėjusias Akiračių laidas, radau jose labai daug, mano nuomone, neigiamų rašinių. Ypač gi radau perdėtai tokią neigiamą to laikraščio 1972 m. spalio mėnesio laidą. Todėl aš, tegul ir labai nenorėdamas, turėjau pasisakyti dėl Akiračių neigiamai. Taip aš ir pasisakiau Naujienose, penkiuose savo straipsniuose. Toliau, vienoje Akiračių laidoje — tai 1973 metų balandžio mėnesio, buvo paskelbtas labai neteisingas, Naujienų redaktorių įžeidžias straipsnis, kurį vėl aš panagrinėju Naujienose kituose penkiuose straipsniuose, pasisakydamas neigiamai dėl to straipsnio ir iš vis dėl Akiračių.

O dabar, va, išėjo Akiračių š. m. birželio mėnesio laida, daug geresnė, negu iki tol buvusios. Radau ten straipsnių, nei ir visai gerų, mūsų minties, kuriais ir pasidžiaugiau.

Dėl kitų straipsnių, tegul ir geros valios, bet, mano nuomone, iš esmės daugiau ar mažiau klaidingų, atsiliepiu kritiškai, o dėl visai neigiamų rašinių — tai dėl A. T. Antanaičio ir Vyt. Gedrimo pasisakiau atviru kritikos žodžiu, neigiamai.

Šia proga aš noriu šia pastebėti, dar ir tai, kad Naujienų redaktorius mano tų teigiamų straipsnių apie Akiračių gerus straipsnius nebraukė, „necenzūravo“, tuo parodydamas, kad

Kajecko kalba Bendruomenės Seimui

Lietuvos Atstovo JAV, J. Kajecko, sveikinimo žodis, pasakytas 1973 m. rugpjūčio 31 d. PLB-nės IV Seimo atidaryme, Washingtone, D. C. Statler Hilton viešbutyje

Gerbiamieji Seimo Atstovai ir svečiai,

Man tenka maloni pareiga pasveikinti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo atstovus, susirinkusius į Washingtoną aptarti savo veiklos galrių. JAV Vyriausybė, nežūrint gautų

Naujienos siekia aiškintis dalykus ir nesuipratimus su visais be pykties, sąžiningai, nevengdamos pasakyti savo teigiamą ir teisingą žodį net apie tuos, kurie jas, jų redaktorių ir bendradarbius įžeidinėja, apie juos netiesą rašo. Geru — už blogą! Ar ne gražu?

KOKIA TURĖTŲ BŪTI VISA MŪSŲ SPAUDA?

Jei mūsų visa spauda būtų tokia, kokiai atstovauja šiandien Naujienos, tai ko mums ir bereikėtų?!

O tokie mes visi, spaudoje rašantieji turėtume ir būti.

1) Matydami blogį, dorinę, teisingą ar kurlį kitą klaidą, netylėk. Kelk tą aikštėn. Blogį, klaidą, žodžiu sakant, negerą darbą pasmerk tuo jo atsiribok; stenkis blogį sustabdyti, užkirsti jam kelią, kad jis neplistų.

2) Drašiai, tik, žinoma, teisingai pasisakyti ir dėl asmenų, kurie blogą daro.

3) Kas iš, tavo nuomone, bloga dariusiųjų pasitauso, pasireiškia kuo geru (pvz., laikraštis jau gerai, pozityviai rašo), džiaukis tuo, pamiršęs tai, kas vakar buvo. Besiklaikčius iš klaidos sveikink, jėms padėk ir gero linkėk. Vakar dienos priešas tebūnie tavo šios dienos draugu.

4) Nėpyk, jei kitas nūrodys ir tavo klaidą. Nelaikyk save neklaidingu, nes klysta visi žmonės. Dėl to gi ir sakoma: *errare humanum est — klysti yra žmoniška*.

Tik žinoma, kol tu savo tiesa tiki, kol savo kalidos nematai, neturi prisipažinti kaltu. To niekas tavo nei neverčia.

5) Aiskinkimės nesuipratimus, savo dorines ir kitas klaidas be pykties. Neapykantos aistra gi temdo protą ir kfiūdo žmogui teisingai, taisyklingai, loģiškai galvoti. Pykstanti širdis graužia tik pati save.

Jei tokios būtų visos mūsų diskusijos spaudoje, mūsų spauda tikrai pasitarnautų viešajam interesui daug daugiau, negu dabar, kada to, deja, nėra ar ne visuomet būna.

Sovietų Sąjungos pastangų, nepripažino ir nepripažįsta praeitinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir toliau ji tebelaiiko teisėtai Lietuvos atsvais asmenis, paskirtus nepriklausomos Lietuvos valstybės vyriausybės.

Suprantama, kad dėl įvykusių Sovietų Sąjungos agresijos bei okupacijos veiksmų, Lietuvos diplomatinės ir konsularinės tarnybos funkcijos yra žymiai pasikeitusios. Lietuvos teisių ir interesų gynimas yra įgavęs kitą pobūdį. Šiandien šios tarnybos svarbiausiu uzdaviniu yra — daryti visa, kas galima, kad vyraujancios laisvojo pasaulio valstybės ir toliau atsisakytų pripažinti Lietuvos aneksiją, o taip pat, kad Lietuvos suvereninių teisių lykdymas būtų atstatytas. Šiandien kovoje laisvojo pasaulio lietuvių organizacijų pastangos yra ypatingos vertės.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tikslai yra nusakyti Lietuvių Chartoje. Juos galima būtų suvesti į vieną pagrindinį siekiamą išlaikyti lietuvių tautos gyvastingumą, išsaugoti ir ugdyti jos dvasinę kultūrą ir dėti pastangų, kad Lietuva laisvę ir nepriklausomybę atgautų.

Dėl savo geopolitinės padėties — lietuvių tauta nuolat turėjo kovoti dėl savo egzistencijos. Ji ir dabar tą kovą ryžtingai tęsia. Tautos gyvastingumo išlaikymo problema yra ypatingai svarbi. Šioji problema yra taip pat ir jūsų rūpėčių objektas. Tautos atsparumo laidas yra jos kultūra. „Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlaikymo būtinoji sąlyga“ skelbia Lietuvių Charta.

Deja, su širdgėla turime konstatuoti, kad šiandien ta būtinoji sąlyga yra neįvykdoma dėl Sovietų Sąjungos okupacijos. Tad dėl to mes, norėdami išlaikyti savąją kultūrą, turime kovoti, kad būtų atstatyta Lietuvos nepriklausomybė.

Didelė lietuvių tautos dalis yra už etnografinės Lietuvos ribų. Šio lietuvių potencialo išlaikymas yra nemažiau svarbus tolimiesiam lietuvių tautos likimui. Laisvajame pasaulyje mes turime plačias galimybes veikti, kad šis potencialas būtų išlaikytas. Prisiminkime Lietuvių Chartos žodžius: „Tautiškumą išlaikyti“. (Nukelta į 5 psl.)

Maskva verčia mokslininkus pranašauti

Antropologas Sol Tax, kelių mokslo darbų autorius, ilgametis Chicagos Universiteto profesorius sušaukė didelį tarptautinį antropologijos ir etnologijos mokslų atstovų kongresą. Chicagon privažiavo mokslininkų iš tolimiausių pasaulio vietovių. Vieni posėdžiauja dideliame Conrad Hilton viešbutyje, o kiti mokslo darbus skaito ir klauso pačiame Chicagos universitete.

Antropologija yra mokslas apie žmogų, jų grupes, jų papročius ir kūrybą. Etnologija yra mokslas apie tautas ir įvairias tų tautų kultūras. Mokslininkai pirmiausia nustato tiksliai žinias, mokslo faktus apie žmogaus ir tautos kultūrą, o vėliau jau daro išvadas. Antropologai tyrinėja žmogaus ir tautos praeitį. Mokslininkai stengiasi būti reiklus. Jie nesiremia pasakomis, bet tiksliais nustatytais duomenimis. Pirmiausia jie patikrina duomenis, juos tiksliai aptaria, o tik tai vėliau iš jų daro išvadas, koks žmogus buvo, ką jis veikė ir, jeigu gali, kuo jis domėjosi. Antropologai ir etnologai domisi žmonių ir tautų praeitimi.

Iš Sovietų Sąjungos į Sol Tax sukviestą mokslininkų kongresą atvažiavo net 34 žmonės. Jie studijuoja ir dėso sovietų mokslo įstaigose antropologiją bei etnologiją, jie atvažiavo pasiklausyti ką laisvojo pasaulio mokslininkai šioje srityje yra atlikę. Sovietų antropologų grupė vadomauja mokslininkas Julian Bromley. Šio mokslininko vardas labai jau ne rusiška skamba, bet, matyt, kad Sovietų Sąjungoje antropologų ir etnologų rusų jie nebeturi, todėl antropologui Bromley ir teko kalbėti rusų mokslininkų vardu.

Jeigu Bromley būtų pasakęs Chicagos dienraščiams, ką sovietų antropologai yra ištyrę ir nustatę apie Rusijoje gyvenusius žmones ir tautas, tai būtų visiems gana įdomu. Bet antropologas, vietoj išaiškintų mokslo davinii, pradėjo pranašauti. Jis nepasakoja, ką antropologai patyrė apie praeitį, bet jis, nepasiremdamas jokiais tiksliais duomenimis, pradėjo pasakoti, kas Rusijoje bus už šimto, dviejų ar trijų šimtų metų. Senovėje pranašystėmis užsiimdavo įvairių tikiybų ir kartais net doros mokslų skelbėjai. Ton sritin eilutę kitą mėgdavo įterpti ir poetai, bet dažniausiai pranašystėmis užsiimdavo čigonės ir drąsesnieji šarlatanai. Jie pripasakodavo nepatikėtinų dalykų apie rytojų, susirinkdavo pinigus ir dingdavo iš padangės.

Mokslininkai pranašystėmis niekad neužiimdavo. Mokslo įstaigos, pranašams pakirto sparnus, o pranašus

J. VENCLOVA SUDUVIAI - JOTVINGIAI - DAINUVIAI

(pietų lietuviai)

APIE SUDUVĄ BENDRAI

Masieva. Jazvinai ect. Volkovoškio (Vilka-viškio) apskrityj: Ašmenai, Balotiškis, Daubliai, Sameblyne, Dominiškis, Dzege-liai, Garbarai, Kukučiai, Vilka, Zelvenai, Skriebliai ect. Dr. C. Jurgėla (55 — 72) „Dargakaimis — Drohczyn“. Pagal dr. C. Mierow (98 — 117) seniau Būgo upė vadinosi Vagosala H. Dembinski prie savo knygos „La Campagne“, 1832 pridėtamė žemėlapyje už Lietuvos Brastos nurodo vietovę Varduva ir upę Piną, prie kurios randasi Pinksio miestas.

KITI DUOMENYS APIE JOTVINGIŲ LIETUVISKUMĄ

Senovės jotvingiai bei suduviai turėjo tą pačią religiją, papročius bei gyvenimo būdą, kaip ir lietuviai. Prof. dr. R. Latham (80 — 237) „Si didelė karinga, garbės trokštanti tauta — jotvingiai savo kalba, apeigomis, religija ir papročiais jungėsi su lietuviams“. Prof. A. Goodhart (41 — 99) „The graves here were scattered in a grove of high trees. This custom (in Novo Gro-

dek) of burying the dead in the forest is a survival of the ancient Lithuanians tree worship. It is said that in some villages the people still take out food and drink and place it in front of the sacred oaks“. Dr. V. Antonović (3 — 14) „Kilmė, kalba ir buitinė tapatybė jungė juos doroviniu ir kultūrinu požiūviu. Ši paskutinioji buvo ryškiau ir vieninteliu požymiu tautinio vieningumo: bendri centriniai šventainiai visai tautai ir vieno luomo žyniai buvo valdžioj bendros žynių — krivių kolegijos su jų viršininku Krivaičiu“.

Pagl A. Kirkor (Zivopisnaja Rossia, Moskva, 1882, III t, 8 p.) sulig archeologiniais tyrimo duomenimis buvo lietuviškos apylikės: Gardino, Slonimo, Mscislavo, Kameneco, Drohicyno ir kitos. P. Kulikauskas (Panemunių dzūkai, Vilnius, 1970, 32 p.) „Užnemunės archeologinė medžiaga glaudžiai siejasi su Aukštaitijos, negu su senąja prūsų medžiaga. Iš kitos pusės, ši teritorija nemažiau vieninga ir su Suvalkų srities teritorija, kuri buvusi Jotvos širdis. Tai leidžia manyti, kad dabartiniai panemunių dzūkai yra susieti su jotvingiais, kuri buvo tokia pat lietuvių giminė, kaip ir kitos. S. Tarvydas (43 — 44).

„Jotvingių naudotos irko formos geležinius noragus pažinojo ir lietuviai. 1962 m. Giedraičių apylinkės Piliakiemio kaime buvo rastas su panašiu geležiniu noragu“. J. Jaskanis (Acta Baltico — Slavica, Bialystok, 1964, II, 52 p.) „Be abejo, vėliausia (pas jotvingius), laididijimo forma nedingant laidoti kapuose, iš tikrųjų, buvo paprotys panašus, kaip tuo pačiu laiku ir lietuvių žemėj.“

JOTVINGIAI PIETŲ LIETUVIAI

Ir iš tikrųjų, jotvingiai bei suduviai buvo pietų lietuviai. Prof. M. Liubavskis (87 — 4) „XI a. rusų metraštis pradeda minėti jotvingius, pietų lietuvių padermę“. Dr. C. Jurgėla (55 — 46) „1008 m. vokiečiai vienuolis Bonifacas (Bruno) mėgino kitą misiją Suduvoj arba pietinėj Lietuvoj“. Prof. dr. A. Sapoka (140 — 12) „Pietuose lietuvių sodybos priartėja Būgo ir Pripetės pelkes“. Prof. A. Kotschubinsky (Achiv fuer Anthropol., 1898, 25 Bd.) „Senoji lietuvių tautos teritorija nusitęsė į pietus ligi Pripetės“. Prof. P. Goluboskii (40 — 40) „... senais laikais lietuvių tauta buvo išsiplėtusi į pietus ligi Pripetės upės krantų“. Dr. R. Demisova (Acta Baltico — Slavica, Bialystok, 1970, VII t, 253 p.) „... jotvingių kiltis pietų — rytų Lietuvoj“. Dr. V. Pietaris (108 — 215) „Toliau į pietus ejo Getvių (jotvingių) žemės, apie kuriuos mes žinome, jog tai buvo kiltis lietuvių tautos“. Dr. V. Sedov (130 — 89) „Pripeties Pagirio šiaurinė dalis vadinosi lietuvių Pagiriu...“ Mag. Hist. K. Stalsanas (136 — 20) „Pats Pripeties upės pavadinimas pacina nuo lietuvių kalbos žodžių „prie pietų“.

JOTVINGIŲ — SUDUVIŲ RASĖ

Antropologas prof. T. Dzierżykraj — Rogalski (Roznik Bialostocki, Bialostok, 1965, V t.), rašydamas apie jotvingių antropologinius tyrinėjimus, randa, jog senovės jotvingių kapuose, antropologiškai imant, buvo palaidoti tokio pat tipo žmonės, kokie yra randami ir pačioj Lietuvoj. Kitas žymus antropologas prof. J. Abercromby (1 — 45) „In the large und numerous pagan cemeteries of the II century that exist in the neighbourhood of Belsk and Drohiczyn, between the Bug and the Narew that is to say, in a region inhabited at that time by Yatvings, a Lithuanian tribe, dolichocephalous crania alone have been disinterred“. J. Hertmanowicz (47 — 28) „The inhabitants of the region (of Getvingia) Lithuanians by origin“. Prof. E. Reclus (119 — 427) „Jotvingiai, kaip ir lietuviai, beveik visi blondiniai“. Jotvingius — suduvius lietuvių rasei priskiria: dr. L. Merrigi (95 — 8), dr. V. Bartuška (10 — 3), prof. P. Klimas (61 — įžg.), J. Zilius (169 —) ir kiti.

PRIE K. BUGOS KLAIDOS

Tačiau nežūrint aukščiau paliestų istorinių objektyvinių faktų, mūsų K. Būga su savo ištikimais mokiniais įrodinėjo, pataikaudami svetimiesiems, jog senovėj suduviai buvo ne lietuviai, bet prūsai. Todėl prie šios K. Būgos klaidos tenka kai ką

papildyti.

Pirmiausia tenka paliesti istorinius šaltinius, kuriuose liečiamos senprusių sienos. Mozovijos ir Kupavijos kunigaikščio 1230 m. dovanų akte teutonų ordenui rašoma „... ex integro cholmen territorium cum omnibus suis alinentis ab eo loco, ubi Drawanza egritur terminus Prucie et per decessum eusdem fluminis usque in Wizlam, et in decessu Wizle usque ad Osam, et per ascensum Ose usque ad terminus Prucie“ (A. Theiner, 19 p.). Popiežiaus Alexandro IV 1230 bulėj „... ab eo loco ubi Drivenca egriditur terminus Prusiae et per decessum eusdem fluminis usque in Wislam, et in decessu Wislae, usque ad Osam et per essendum Ossae usque ad terminus Prussiae...“ (Pig. M. Praetorius „Orbis Gothicus“ II t, 184 p.). Prof. P. Pakarklis (105 — 23) „Ziloj senovėj prūsas reiškę Pavysljo gyventojai“. V. Villeišis (160 — 16).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį „NAUJIENAS“ Jos visad rašo TEISTYB

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Priima ligonius pagal susitarimą

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: Hemlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.

antradi. penktadieni nuo 1-5, trec.

ir seštad. tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-

siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRIAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. KEDZIE AVE.

Tel. WA 5-2670.

Neatsiliepiu — skambinti

471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-

eniais, ketvirtadieniais ir penkta-

dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.

ryto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trec.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,

ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 West 71st St.

Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadieni

10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Šeštadieniais ir trečiadieniais

uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.

ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-

eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HElock 4-2123

Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl

valandos skambinti telefonai HE 4-2123.

Jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai. Med. Ban-

dažai. Speciali pagalba kojomis

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PProspect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

A. A. MARTYNA E. NAUBURĄ
AMŽINYBEN PAILYDĖJUS

O Lietuva, kur tu vargė grimzdė?
Kuomet išvytu kylančių tave?
Kuomet prašys vel amžinoji saulė?
Kuomet nušvies tave jos malonybė?

Dr. Vydūnas

Velionis mirė 1973 m. rugpiū-
čio 17 d. 10 v. vakare Christ
Community ligoninėje, po smar-
kaus automobilio susidūrimo.
Kartu važiuojo jo žmona, taip
pat buvo sunkiai sužeista ir ke-
letą dienų gulėjo ligoninėje be
sąmonės ir tik dabar pradeda
atgauti sąmonę.

Paliko didžiame skausme:
žmoną Marijoną, po tėvais Lan-
gytė, brolių Bruno, švogerių:
prof. Dr. kun. A. Jurėną su šeima,
A. Stempelį su šeima, A.
Langę, kitus gimines, draugus
ir pažįstamus. Velionis buvo pa-
šarvotas rugp. 20 d. Lack-Lack-
kavicz koplyčioje, rugp. 21 d.
jo kūnas perkeltas į Lietuvių
evangelikų Liuteronų Tėviškės

bažnyčia, kame vakare įvyko pa-
maldos ir atsiveikinimas.

Pamaldas pradėjo Tėviškės
parapijos bažnyčios klebonas
sen. kun. Ansas Trakis, atlikdams
momentui pritaikytas religines
apeigas ir pasakydamas
labai jautrų ir giliai išmąstytas
mintis apie mirusįjį, kuris bu-
vo ilgametis tos parapijos Tary-
bos pirmininkas.

Po jo sekė, kun. A. Jurėno
žodis bei daugelio kitų dvasiškių
ir kaimyninių parapijų atstovų
atsiveikinimai.

Trumpą velionies gyvenimą:
vaikystę, eita mokslą, pedagogi-
nį ir visuomeninį darbą, apibū-
dino mokyt. M. Purvinas. Visų
kalbose atsispindėjo jo krikščio-
niškoji dvasia, kuris kiekvienai-
me matė brolių Kristuje, nežiu-
rint kokiai krikščioniškai religi-
nei bendruomenei priklausė, bu-
vo jautrus ištieti pagelbos ar-
tūmi rankos ir gilus patriotas.

Pamaldų ir atsiveikinimo me-
tu, bažnyčia buvo perpildyta pa-
rapijiečiais ir artimais giminė-
mis bei draugais.

Parapijos choras, dirguoja-
mas muz. J. Lampsacio, išpildė
keletą giesmių. Choriui priklauso
ir velionies žmona.

Rugp. 22 d. po gedulingų pa-
maldų, dalyvaujant ilgai vilks-
tinei automobilių, velionis buvo
nulydėtas į Tėviškės parapijos
kapines, kame paskutinį pata-
navimą taip pat atliko sen. kun.
A. Trakis. Stebint visą laidojimo
procesiją, buvo malonu šird-
žiai, kad vyko pagal lietuviškų
papročių ir pagarbių. Iš kapi-
nių dalis dalyvių rinkosi Tėviš-
kės parapijos salėje, pabuvo su
velionies giminėmis skausmo va-
landoje.

A. a. Martynas buvo gimęs
1898 m. vasario 5 d. Laugaliuose,
Katyčių valsė, Pagėgių aps.
t. y. Maž. Lietuvoje, krašte, ku-
ris išbuvo kelis šimtus metų sve-
timųjų valdomas.

Praėjo keliolika generacijų,
bet lietuviai, sykį ten giliai įlei-
do šaknis, išliko kietu kovoto-
ju už lietuvišką kalbą, religiją,
tautos papročius ir tradicijas.

Ten vietovardžiai ir upių pa-
vadimai, daugelio krašto gy-
ventojų pavardės, aiškiai liūdi-
ja, kad ten lietuvių gyventa, to-
del ir velionis išliko grynakrau-
jis lietuvis, nesvyruojantį nen-
drė, bet... "Drūts, kaip ažiūšis
prie Nemunėlio"... Iš profesijos
— pedagogas. Didėsnį savo mo-
kytojamio laiką praleido Klai-
pėdos krašto mokyklų institu-
cijoje, tik nuo 1940-44 buvo šven-
tosios gimnazijos direktoriumi
Palangoje.

Šis paskutinis jo darbas
Lietuvoje, buvo gana atsako-
mingas ir pareikalavo daug ryž-
to bei pasiaukojimo, nes tada
Lietuva buvo paliesta II-jo Pa-
saulinio karo ir ji buvo okupuota.
Kaip taurų lietuvių, kuklų
žmogų ir žymų pedagogą teko
labiau jį pažinti, būnant švento-
sios gimn. direktoriumi. Reikėjo
dirbti, ne tik kaip pedagogo,
bet ir kitus susijusius su mo-
kslo įstaigos išlaikymu, dar-
bas. Jis organizuoja pajėgesnius
mokinius ir mokytojus parūpi-
ti gimnazijai kūro, kartu pats
dalyvaudamas. Nemažas moki-
nių skaičius gyveno sunkiose ma-
terialinėse sąlygose, stokodami,
net už mokslą apsimokėti.

Daugel kartu beldėsi į mies-
to savivaldybės duris, prašyda-
mas jiems paramos. Jam rūpėjo
tie jaunuoliai, kurie buvo pa-
sitraukę iš Klaipeidos krašto ir
lankė jo vedamą gimnaziją, kad
jiems padėti. Jam rūpėjo skie-
pyti jaunime, be mokslo žinių,
siekti aukštesnių žmogiškų ide-
olų, laisvės troškimo, meilės sa-
vajam gimtajam kraštui, kuris
parodytų lietuvių tautos vertę,
kad ji amžiu gludumoje buvo
ne laukinė, ne barbariška, bet
kad jos dvasinė kultūra buvo
net aukštesnė už tų, kurie no-
rėjo ją neva apviesinti.

A. a. Martynas E. Nauburas atlydėtas į Tėviškės parapijos kapines amžinam poilsui. Dalis dalyvių ir prie karsto sen. kun. A. Trakis, atiduoda paskutinę pagarbą.

Nuotrauka M. Nagio

Velionies siekiai, daugelio at-
veju išpildė, nemažas skaičius
jo auklėtinų, padėjo savo gyvy-
bes ant Tėvynės aukuro. Nema-
žas skaičius jų taip pat pasitrau-
kė į svetimus kraštus, kame ap-
sišarvavę aukšto mokslo pažy-
mėjimais, šiandien moko ir auk-
lėja tų kraštų jaunimą, kartu
garsindami Lietuvos vardą.

Velionies dydis pasišventimas
pedagoginiam darbu buvo paste-
bėtas tuo laiko krašto aukštes-
nios vadovybės — savivaldos ir
jam buvo pasiūlyta švietimo
Tarejo pareigos, kurios atitiko
švietimo ministeriui. Bet velio-
nis, po ilgų svarstymų, privale-
jo pareikšti, kad tam jis nepa-
siruošęs, o ypač siaučiant, Lie-
tuvoje, karo audros. Karo
audrų sukūriuose, teko ir šių
minčių skelbėjui, pajauti ve-
lionies gilia krikščionišką meilę
artimui, nes aplinkybės susi-
klostius, kartu su šeima negalė-
jau pasitraukti į vakarus, tik
nedidelė saujelė traukėsi, kame
buvo ir mano šeima bei velio-
nis.

Visoje kelionėje buvo visiems,
kur jo jėgos leido paslaugus, net
duonos rieke ir cukraus gaba-
leliu dalinosi, o ypač su augan-
čiaisiais. Užpuolus priešio lėk-
tuvams besitraukiančius, savo
kūnu dengė, mažiau saugius. Ne-
buvau nustebintas, kai kapinė-
se prie duobės, kurioje išsėsis
palaikai, išėjo vienas dalyvis ir
su ašaromis akyse tarė: "Mie-
las kaimyne, tu man ilgai lik-
si šviesi asmenybė, nes kai ma-
ne spaudė vargai, net mano mie-
la motinėle atnešė į kapines,
šiandien su gilia pagarpa ir dė-
kingumu, aš jus atnešiau. Ačiū
ir labai ačiū".

Mielas Martynai, tavo staigi
mirtis yra giliai palietusi šir-
dis, ne tik artimųjų giminių, o
ypač žmonos Marijos, bet ir visų
tų, kurie tave pažinome, kartu
ir lietuvių tauta neteko tauraus
sūnaus. Pašauktas amžinajam
gyvenimui, neįėjai ne tušiomis.
Mums pasilikusiams, būsi skais-
čia šviesele, rūku padengtame
pasaulyje, koks gali būti pilnas
gyvenimas Dievui ir Tėvynei.
Gilių žaizdų paliesta, žemiško-
sios kelionės Palydovei, poniai
Marijai Nauburienei, linkime di-
džios ištvermės ir gilaus susi-
kaupimo, jog Dievo keliai yra
žmogui nežinomi. Tegul Aukš-
čiausiojo Kūrėjo galeistungu-
mas, testiprina ir nuveda ten,
kur ilsisi, kuriam visa širdimi
ir siela dirbai.

S. Juras

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
L I E T U V I O
DRAUGAS IR BIČIULIS

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1973 m.
rugpiūčio mėn. 19 dieną mirė mūsų mylima motina, seselė ir pro-
senelė.

A. + A.

MARY KAMINSKAS

Gyv. Compton, Calif. Anksčiau gyv. Cicero, Ill.

Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr., Viduklės parapijoje, 1891 m.

rugpjūčio mėn. 3 diena.

Paliko mūšėdė:

Du sūnūs — Walter ir Stanley Tamulinas, 5 au-
kai ir proanūkas bei kiti giminės, draugai ir pa-
žįstami.

KAJECKO KALBA...

(Atkelta iš 4 psl.)

linė kultūra yra kelias į tarp-
tautinį pripažinimą ir bendra-
vimi. Apreiškdamas tautos ge-
nijų, tautinė kultūra įneša
savaimingą indelį į visuotinius
žmonių gimines laimėjimus.
Kiekvieno lietuvių pareiga su-
daryti sąlygas tautinei kultū-
rai".

Siuo požiūriu tenka pasi-
džiaugti, kad laisvojo pasau-
lio lietuviai yra daug padarę ir
gerai pasireiškę. Lietuviai
menininkai, rašytojai, moksl-
ninkai bei įvairių sričių specia-
listai šiandien atsistoja greta
kitų pirmaujančių tautų. Juo
daugiau mūsų menininkai, ra-
šytojai, mokslininkai bei įvai-
rių sričių specialistai iškilis į
pasaulines viršūnes — juo la-
biau juos galės sekti priaugan-
čioji lietuvių karta, tuo būdu
užtikrindama lietuvių gyvas-
tingumo tęstinumą laisvajame
pasaulyje.

Krašte — lietuvių nepalūžo
ir kovoja dėl lietuvių tautos iš-
silaikymo. Mes — laisvajame
pasaulyje esame kovotojai dėl
lietuvių gyvasvingumo ir dva-
sinės kultūros išlaikymo bei
ugdymo ir dėl Lietuvos laisvės
bei nepriklausomybės atgavi-
mo.

Aš linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

As linkiu IV-jo Pasaulio Lie-
tuvų Bendruomenės Seimo pro-
ga sėkmingai tęsti jūsų darbą
Lietuvių Chartoje nustatytomis
gairėmis.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,
KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

Todėl jei kas Kristuje yra, tas naujas sutvėrimas yra: seni daik-
tai praėjo; štai visi nauji stojosi. 2 Kor. 5:17.

Šitie Nauji Sutvėrimai Kristuje Jėzuje nepažįsta viens kitą pagal kūną,
bet pagal dvasią. Jų visų mintyse randasi geriausias jaumas ir jų protas yra
prilipdytas aukščiausių troškimų: kas gero, kas tikro, kas garbinga, kas yra
švaru — į jų kūno silpnybės nėra atsižūrima. Tokiu nauju žvilgsniu žiū-
rėdami į kitą kitą ir matydami kitų gerus norus ir su Dievo valia sutinkan-
čius troškimus, jie kiekvienas susidraugauja su kiti kitu ir labiau myli kiti
kitą; nes jie jaučia kaip kiti nariai kovoja gerą tikėjimo kovą prieš pikta
svietiską įtaką, prieš kūną ir prieš velnią. Nei liežuvis nei plunksna negali
pilkai išreikšti tos meilės ir to draugiškumo, koks randasi tarp Naujų Su-
tvėrimų, esančių Kristuje Jėzuje, kuriems seni daiktai praėjo ir viskas
nauja pastojė.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-
taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedideleje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

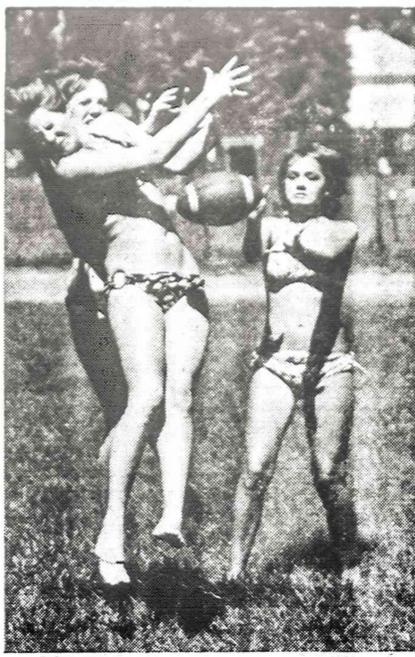
Mačiukų vedybinė 50 metų sukaktis

Praeitą sekmadienį, rugs. 2 d., Pranė ir Kazio Mačiukų Macke vaikai, 8230 S. Whipple St., surišo šaunią 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties minėjimą. Buvo sukviešti ilgamėčiai Mačiukai ir jų vaikų draugai. Jie buvo skaniai pasišašinti, o vėliau turėjo progos pasakyti savo nuomonę ir pasiklausti kitų nuomonės apie Mačiukus.

Arnoldas Brazis, ilgametis Mačiukų vaikų draugas, vadovavo sukaktuvinėms įskilimėms. Pirmon eilėn jis paprašė ne giminę, bet bendrapavardį Algirdą Brazį sugiedoti sukaktuvinėms "Ilgiausių metų". Giedojo ne vien Brazis, bet visi susirinkusieji. Sukaktuvinėms, kaip jaunavedžiai, ne tik kartu su visais buvo priversti išgerti po taurę šampano, bet ir pasibučiuoti.

Arnoldui papasakojo trumpą, bet gražų ir naudingą Mačiukų bendrą gyvenimą, buvo paprašyta "Euphrosinė" Mikuziūtė trumpai pasveikinti Mačiukus. Ji, kaip Susivienijimo Lietuvių Amerikoje išdėtinė, kalbėjo apie Mačiukų veiklą, surišę su ta didele Amerikos Lietuvių organizacija ir jos atliktais ir dirbamais darbais. Ji prisiminė Mačiukus, nuolat važiuojančius į SLA seimus ir nuolatinių jo darbų SLA įstatų komisijoje. Važinėjo ir dirbo ne vienas Mačiukas, bet ir nuolatine jo bendradarbiu Pranė Mačiukienė.

Mikuziūtė priminė, kad prie SLA organizacijos priklauso ne vien pats Mačiukas su žmona, bet ir abu jų vaikai ir vaiku draugai. Dabar Kazys Mačiukas vykusiai vadovauja SLA apskrįčiai. Be Mačiukienės pagalbos ir be jos parūšintų užkandžių ir darbo kuopėje, vargu pats Mačiukas būtų toks sėkmingas ir galėtų tiek daug nuveikti. Ji priminė, kad dar

Trys Colorado merginos nutarė parke palašyti futbolą ir pademonstruoti savo mažai apdengtus kūnus.

Buvo pakviesta žodį tarti Filomena Pakelienė, Chicago Saviings taupyimo bendrovės pirmininkė. Ji priminė, kad Mačiukai nuo senų laikų labai glaudžiai ir artimi sugyveno su Pakelių šeima. Kai buvo pradėta organizuoti Chicago Saviings, Mačiukai ir Pakeliai gyveno viename name. Jai paskutiniaisiais metais teko su Mačiukų glaudžiai bendradarbiauti namų vertinimo ir paskolų skyriuje. Ji prisimena, kad su Mačiukų yra malonu dirbti, jo žodžiu visuomet galima pasitikėti. Filomena visą laiką kalbėjusi lietuviškai, savo linkėjimus baigė angliškų filosofinių eilėraščių:

We have traveled Love's good highway
Over hills and through dales,
Finding sunshine on the pathways,
Smiling bravely through the gales.
Still here walking-in together,
Partners in the game of life,
Head in hand and heart to heart,
Dear friends and lovers, man and wife,
Life could hold no richer blessings,
As the years pass swiftly by,
Then to find us still good comrades,
Sweathearts, partners, you and I.

Martynas Gudelis nuoširdžiai pasveikino sukaktuvinius ir priminė kelis Kazio Mačiuko gerus brožus.

Man teko glaudžiai dirbti su Kaziu Mačiuku, kai Chicago SLA apskrityje buvo kilnuveikti. Ji priminė, kad dar

TRUMPAI

— Ponia A. Foktas, gyv. Lethbridge mieste, Albertos provincijoje, Kanadoje, patyrusi apie paskelbtą platinimo bei naujų skaitytųjų vajų, užsisakė Naujienas 6 mėn., atsiųsdama laišką ir perlaidą oro paštu.

— Kostas Petrauskas, Balfo ir kitų organizacijų veikėjas iš Bridgeporto apylinkės, įteikė Naujienų vajui 3 dol.

— Kristijono Donelaičio aukštesniosios ir žemesniosios mokyklos pradeda mokytis rugsėjo 8 d. McKay mokykloje, 6901 So. Fairfield Ave. Prie jos yra parengiamoji klasė. Mokiniai registruojami 9-1 val. Mokyklos direktorius ir vedėjas yra Julius Širka. Ją išlaiko mokiniai tėvai, padedami visuomenės. Tėvų komiteta sudaro: R. Kučienė — pirm., B. Polikaitis — vicepirm., A. Povilionienė — sekr., R. Reklaitienė — išd., A. Pocius, S. Pranckevičienė, A. Ramanauskienė ir B. Vindašius — parengimų vadovai. J. Variakojienė — informacijai ir A. Luneckas — ūkio reikalams.

Mačiukas vežiojo į ežero pakraštį įvairius komitetus ir paskirus komiteto narius. Mačiukienė visus šėrė ir maitino. Visiems buvo liūdna, kai dėl vieno savimi mažai pasitikincio ir jau tada ligoto žmogaus visas Mačiuko planas buvo atmestas. Šiandien visi galisi, kad tais laikais nebuvo įvertintas Kazio Mačiuko pasiūlymas ir susivienijimui nenupirktas tas ežero pakraštys.

Gudelis priminė, kad abu Mačiukai visą laiką buvo ir tebėra geri naujieniečiai. Savo biznį jis nuolat garšina dienraštyje, o kai Naujienos patenka sunkesnėn būklėn, tai Mačiukas visuomet ateina pagalbon. Mačiukai visą laiką rūpėjo ir teberūpi lietuviški reikalai ir lietuvių tautos laisvė. Jis visuomet žingsniauja su tais, kurie rūpinosi Lietuvos laisve ir lietuvių gerbūviu.

Trumpą kalbą pasakė Mačiukų dukterė Akilina ir sūnaus žmona. Susirinkusiems buvo parodytos kelios nuotraukos iš tų laikų, kai Pranė tik susipažino su jaunu Kaziu Mačiuku.

Paskutinėje kalbėjo sukaktuvinė Pranė ir pats Kazys. Pranė pasidžiaugė, kad vaikai sukvietė tiek daug draugų ir pažįstamų ir kad jiems surišo šė šaunias vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktuves. Jai atrodė, kad viskas buvo likta vakar. Ji apgailestavo, kad laikas taip skubiai lekia.

Paskutinis kalbėjo Kazys Mačiukas. Jis padėkojo vaikams, suruošusiems tokį gražų žmonių subuvimą ir pakalbėjo apie žmogaus gyvenimo laikotarpius kai reikia į tolimus kraštus skristi, kai reikia pradėti gūžtą sukėti ir vaikus auginti, juos mokslinti ir pastatyti ant kojų, o dabar kai atėjo laikas džiaugtis besileidžiančios saulės spinduliais. Mačiukas patarė visiems dalyvauti organizacijose ir dirbti lietuviams naudingą darbą.

Po kalbų visi turėjo progos pasišmonėti dideliame ir šviriame kieme, kuris buvo apšviestas įvairiaspalvėmis šviestomis.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

FACTORY
LINDBERG
An outstanding company and mgr. of industrial heat treating furnaces offers you permanent positions and an opportunity to learn and work in many trades. Must have experience and able to work from blueprints, and DAY SHIFT

ASSEMBLERS
(Millwrights and pipe fitters)
NIGHTS

ASSEMBLERS
MILLWRIGHTS
and
PIPE FITTERS
(Part Time available 6 to 10 P. M.)

LINDBERG
2450 W. HUBBARD
Across the street from the Milwaukee Rd. Western Ave. Depot.
666-3443
An Equal Opportunity Employer

STOCK HANDLERS
Need (2) for lite warehouse work in fast paced music industry. H. S. grads only. These are full time permanent positions. Integrity test required.
342-6600.
Mr. DADIER

AUTO BODY SHOP FOREMAN
Big shop — plenty of work. Salary plus hospitalization and fringe benefits. See Mr. LIBERMAN:
833 CENTRAL
HIGHLAND, ILL.
432-4000

IRON WORK
LAYOUT MEN — WELDERS, BURNERS
For light structural and ornamental iron. Royal Ornamental Iron, Bensenville area.
595-8070

AUTO BODY MEN
For expanding body shop. Plenty of work. Top wages. Best working conditions.
Ask for AL.
866-6300

MACHINE OPERATOR
Engine Lathe Set-up and Operation. Must have own tools. Paid holidays and group insurance benefits. Plus overtime.
Call 638-7371

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

GENERAL OFFICE
Medical society will train good typist to handle office work, typing, filing, posting, mimeograph and addressograph and switchboard relief. Lots of variety. 35 hr. wk. exc. benefits. Michigan Ave. location. Call for interview Ms. BOYLAN 922-0417

LIVE IN HOUSEKEEPER
Own room. 6 Children. 4 School age. Salary open. References. Good home for right person.
ARLINGTON HEIGHTS
Some English necessary.
394-8208
Evenings and week-ends.

GIRL FRIDAY
For major Chicago Food distributor. Must type. Customer relations and order taking plus various other duties.
BITO' GOLD
1315 W. BELMONT
477-8600

DEPENDABLE WOMAN
5 Days per week. 8 A. M. to 4 P. M. Steady. One infant child. Light house keeping. Salary open. References.
Good transportation.
675-3354

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininku ir Darbininku

RETIRED COUPLE WANTED
IN EXCHANGE FOR 4 ROOM APARTMENT
West-north to manage 6-flat building. Good transportation and shopping. Some English necessary.
738-1549

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMI 2 BUTAI 3 ir 6 apšildomu kambariu, ramiame ir patraukliame name. Kreiptis po 7 val. vakaro. Mr. Dembski.
1502 No. KEDZIE PARKWAY.

ISNUOMOJAMAS 4 kambariu naujai dekoruotas butas 1-me aukšte iš priekio 46-tos ir Hermitage apylinkėje.
Tel. 776-6526

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIU NAMU BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išimokėti. Aptarnauja lietuvius.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOS"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCLIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

MURINIS 6 KAMBARIU BUNGALOW. 3 miegamai ir valgomasis. Arti 71-mos ir Talman. Namas geras ir pigus. Brokeris. PR 8-6916.

7-FLAT BUILDING
Good income. Reasonable price. Will leave small mortgage.
738-1549

NAMŲ REMONTAS
PRIEMAMA KAINA
Irengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves, Atlieku cemento darbus: Salygatvius, laiptus ir t. t.
ZIGMAS
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

K. FRINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9227

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kalnos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
1259 S. Maplewood, Tel. 254-7457
Šėto daromi ir liudijami vertimai pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI I LIetuVA
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

♦ Lietuvių Tauragės Klubas kviečia visus savo narius ir lietuvišką visuomenę atsilankyti į linksnų rengiamą rudens gegužinę, š. m. rugsėjo mėn. 9 d. Onos Bruzgulienės sode, 8274 S. Keon Ave., prie Lietuvių Tautinių kapinių. Gros A. Ramonio orkestras. Pradžia 12 val. dieną.
(Pr.)

♦ Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas, 2547 W. 69 St., tel. WA 5-4254, praneša, kad atidaryta nauja delikatesų ir importuotų gaminių maisto krautuvė "Ramunė". Galima gauti įvairiausių namų gamybos kepinių: tortai, pyragaičiai, roliadai, keptas kumpis, kugeilis, visokios rūšies salotai ir daugybė kitų maisto gaminių. Taip pat priimami užsakymai ir parengiamas. Atid. nuo 8 v. r. iki 8 val. vakaro, sekmadienį nuo 8 iki 1 val.
(Pr.)

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

SIUNTINIAI I LIetuVA
VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIJA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, BALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAL.

SIUNTINIAI I LIetuVA
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 67th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, baldytuvai, automobiliai, maistas, Coleriniai, Cerveikalai.
V. VALANTINAS

NAUJIENU VAJAUS PROGA
Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiliepimus laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajuose pradžioje.
Antrašame vajuus laikotarpiu norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiama parama aukomis, bet ir kiekvienam laikraštiniam brangiam žurnalui — nauja prenumeratoriui, kad nuolat didėjant jų skaičini būtu liecam mūštinėje egzistencinėje nekiliant kainos. Naujienos savo tiksli informacija ir laikasna, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruomenes bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visu lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinėti Naujienas besiejančiant eurais bent po vieną paarią skaitytota. Visi lietuvių yra kviečiami prisidėti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos ir net būtinos.
Chicagoje, priemiamas žiemos ir Kanadoje. Naujienos metams — \$27.00, pusmetim — \$12.00, trimis mėnesiais — \$7.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$29.00, pusmetim — \$11.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Užsienio — \$22.00 metams.
Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL. 60608

Siunčiu dol.

Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaitusiam naujam skaitytojui.

Užsakau Naujienas savo kaip dovana proga.

Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.

Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____
ADRESAS _____

PAVARDĖ IR VARDAS _____
ADRESAS _____

Parabos _____